

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 321/2023-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], Česká republika, zastúpeného hosťujúcim euroadvokátom JUDr. Andrejom Kandráčom, Konviktská 24, Praha 1, Česká republika, a spolupracujúcim advokátom JUDr. Branislavom Kahancom, IČO 42 084 792, Vajanského 33, Prešov, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 3Ca/1/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje uložiť okresnému súdu príkaz konať bez zbytočných prietahov a žiada priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 7 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, predložených rozhodnutí okresného súdu a ďalších sťažovateľom predložených dôkazov vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľ sa žalobou z 15. augusta 2017 domáhal na okresnom súde proti žalovanej zaplataenia sumy 31 461,26 eur s príslušenstvom z dôvodu, že žalovaná neuhradila časť odmeny podľa uzatvorenej zmluvy o dielo.

4. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd nenariadil žiadne pojednávanie a vo veci nekonal od podania žaloby až do 3. júla 2020, keď vydal platobný rozkaz. Sťažovateľ prevzal platobný rozkaz

6. júla 2020. Okresný súd doručoval platobný rozkaz aj žalovanej do elektronickej schránky 6. júla 2020, zásielka nebola v odbernej lehote žalovanou prevzatá a následne v dôsledku procesného pochybenia okresného súdu bol platobný rozkaz posúdený ako nedoručený a bol žalovanej opätovne doručovaný. Súdna tajomníčka sťažovateľovi na základe jeho žiadosti oznámila, že platobný rozkaz sa nepodarilo žalovanej doručiť do vlastných rúk, a preto nenadobudol právoplatnosť. Sťažovateľ uvádza, že podľa údajov v elektronickej súdnej spisovnici úložné lehoty doručovaných zásielok uplynuli 22. júla 2020 a 24. augusta 2020.

5. Žalovaná podala 28. januára 2021 odpor proti platobnému rozkazu a zároveň podala vzájomnú žalobu na sumu 12 2518,59 eur, z ktorej si započítala proti sťažovateľovi sumu 45 101,95 eur. Okresný súd vyzval žalovanú na zaplatenie súdneho poplatku za vzájomnú žalobu 7. apríla 2021. Dňa 7. júna 2021 vyzval okresný súd sťažovateľa na vyjadrenie k vzájomnej žalobe, výzvu ale bez príloh doručoval spolupracujúcemu advokátovi v listinnej podobe až v októbri 2021, prevzatá bola 7. októbra 2021. Prílohy okresný súd sťažovateľovi zaslal dodatočne elektronickej schránkou 18. októbra 2021. Sťažovateľ sa k vzájomnej žalobe vyjadril 27. októbra 2021. Od prijatia vyjadrenia sťažovateľa k vzájomnej žalobe súd nekonal, preto sťažovateľ podal predsedovi súdu 2. júna 2022 sťažnosť na prietahy v konaní.

6. V upovedomení o spôsobe vybavenia sťažnosti na prietahy v konaní predseda okresného súdu konštatoval, že sťažnosť je dôvodná vo vzťahu k obdobiu od 15. marca 2018 do 2. júla 2020 a od 8. júna 2021 do 15. júna 2022.

7. Ani po týchto opatreniach nepostupoval súd podľa názoru sťažovateľa bez zbytočných prietahov, a to až do 9. decembra 2022, keď sťažovateľ podal v poradí druhú sťažnosť na prietahy v konaní. Následne došlo 10. januára 2023 k zmene zákonného sudcu. Predseda okresného súdu v upovedomení o vybavení sťažnosti túto opätovne vyhodnotil ako dôvodnú s tým, že okresný súd od 11. júla 2022 (od upovedomenia o predchádzajúcej sťažnosti) nekonal bezodkladne, za vzniknuté prietahy sa ospravedlnil a vec zaradil medzi sledované a kontrolované veci.

8. Uznesením zo 6. februára 2023 okresný súd rozhodol o odmietnutí odporu žalovanej a v odôvodnení uznesenia konštatoval, že platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť 7. augusta 2020, a teda odpor žalovanej bol podaný niekoľko mesiacov po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty. Uviedol, že žalovaná podala odpor potom, ako pracovníčka súdu nesprávne vyhodnotila právne predpisy o doručovaní platobného rozkazu, a v dôsledku tohto chybného opakovane doručoval platobný rozkaz elektronickej schránkou a následne aj listinnou formou. Uznesenie o odmietnutí odporu nadobudlo právoplatnosť 2. marca 2023.

9. Okresný súd uznesením z 22. marca 2023 rozhodol o vylúčení vzájomnej žaloby o zaplatenie 77 416,64 eur na samostatné konanie. V odôvodnení uviedol, že konanie bolo dňom právoplatnosti platobného rozkazu právoplatne skončené, nie sú splnené podmienky na spojenie vecí, preto súd vylúčil vec na samostatné konanie. Uviedol, že zo vzájomnej žaloby nie je zrejmé, aké sumy sa žalovaná v samostatnom konaní domáha, preto po právoplatnosti tohto uznesenia vyzve súd žalovanú už v novom procesnom postavení žalobkyne, aby potvrdila, či na podanej žalobe trvá, upresnila výšku žalovanej sumy a žalobný návrh.

II. Argumentácia sťažovateľa

10. Proti namietanému postupu okresného súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

- a) Postup okresného súdu vykazuje opakované zbytočné prietahy spočívajúce v absolútne neštandardnom postupe, keď súd konal len vtedy, keď sťažovateľ vec urgoval, resp. podával sťažnosti na prietahy v konaní.
- b) Až s odstupom rokov boli spätne zistené a uznané zásadné pochybenia zo strany okresného súdu pri doručovaní a posúdení včasnosti podaného odporu. Zákonný sudca vydal uznesenie o odmietnutí odporu žalovanej až po takmer troch rokoch od vydania platobného rozkazu.
- c) Konanie o vzájomnej žalobe, ktoré vychádza z totožného skutkového stavu, prebieha pod touto spisovou značkou od podania odporu, teda od 28. januára 2021 a je pre sťažovateľa v podstate pokračovaním konania. Konanie o tak skutkovo a právne jednoduchej veci prebieha na súde prvého stupňa už viac ako 5 a pol roka.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (III. ÚS 171/20).

12. Ústavný súd už rozhodol, že porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v kontexte ustanovenia § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predstavuje tzv. „iný zásah“ (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. III. ÚS 552/2022, III. ÚS 471/2022). Uvedený právny názor je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok z 3. 3. 2009 vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05).

13. Ústavný súd konštatuje, že vníma zrejmu špecifickosť situácie vyplývajúcu zo skutočnosti, že vzhľadom na uvedené zjavné procesné pochybenia konajúceho súdu bola právoplatnosť platobného rozkazu konštatovaná okresným súdom spätne, a to až o dva a pol roka neskôr po jeho vydaní uznesením o zamietnutí odporu žalovanej. Ústavnou sťažnosťou namietané konanie tak bolo v merite veci skončené nadobudnutím právoplatnosti platobného rozkazu 7. augusta 2020, čím bola

právna neistota sťažovateľa odstránená. O oneskorene podanom odpore žalovanej bolo rozhodnuté uznesením okresného súdu 6. februára 2023.

14. Okresný súd sa ďalej musel vysporiadať s uplatnenou vzájomnou žalobou žalovanej, o ktorej rozhodol uznesením z 22. marca 2023 tak, že vylúčil uplatnený nárok žalovanej zo vzájomnej žaloby na samostatné konanie. Už v čase pred podaním ústavnej sťažnosti teda mal sťažovateľ vedomosť o tom, že o týchto nárokoch sa koná v novom samostatnom súdnom konaní, ktorého spisovú značku v sťažnosti neoznačil.

15. Ústavný súd je viazaný obsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľ namietal výlučne postup okresného súdu v označenom konaní, ktorým malo dôjsť k zbytočným prieťahom. V čase podania ústavnej sťažnosti však bolo konanie, v ktorom sťažovateľ namieta postup, už právoplatne skončené a uplatnený nárok žalovanej vylúčený na samostatné konanie. Namietané porušenie základných práv sťažovateľa už v čase doručenia ústavnej sťažnosti netrvalo. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že tento záver však nebráni tomu, aby si sťažovateľ opätovne v prípade prieťahov v rozhodovaní o nároku zo vzájomnej žaloby žalovanej uplatnil právo na ochranu svojich základných práv novou ústavnou sťažnosťou.

17. V zmysle § 18n ods. 1, 2 a 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.) v znení neskorších predpisov v spojení s § 471c Civilného sporového poriadku s účinnosťou od 1. júna 2023 prechádza výkon súdnictva v právnej veci sťažovateľa z Okresného súdu Bratislava I na Mestský súd Bratislava IV, ktorému bude toto uznesenie doručované.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2023

Robert Šorl
predseda senátu